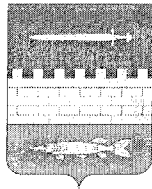

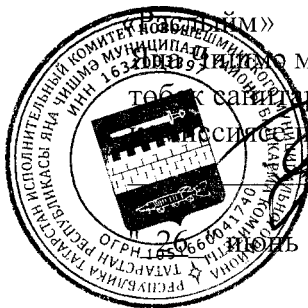
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

Яңа Чишмә муниципаль районы
Төбәк санитария-эпидемиягә каршы көрәш
комиссиясы председателе

А. Л. Еронтьев

26 июнь 2025 ел

**Яңа Чишмә муниципаль районы
санитария-эпидемиягә каршы комиссия утырышыннан
8 № Беркетмә**

2025 ел «26» июнь
Яңа Чишмә авылы

Үткәрү урыны: кече утырышлар залы
Үткәрү вакыты: 10 сәгать 30 минут

Көн тәртибе:

1. Яңа Чишмә муниципаль районында котыру авыруына каршы көрәшне көчәйтү турында.

Утырышта катнашучылар исемлеге:

1. Яңа Чишмә муниципаль районында санитар-эпидемиягә каршы комиссия әгъзалары;

Эпидемиягә каршы санитар комиссия утырышында катнашучылар исемлеге

Рәис А.Л. Еrontьев - Яңа Чишмә МР Башкарма комитеты
житәкчесе урынбасары (социаль мәсьәләләр буенча),
санитар-эпидемиологик комиссия рәисе

Комиссия секретаре
Носова Г.А. - комиссия секретаре

Комиссия әгъзалары:

Богомолов Л.Е. - ТР авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгының Яңа Чишмә районында авыл хужалыгы
һәм азык-төлек идарәсе башлыгы

Габутдинов Р.Х. - ТР Яңа Чишмә МР Башкарма комитеты
житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча
урынбасары

Завалишина Н.А. - ТР Яңа Чишмә МР Финанс-бюджет палатасы
рәисе

Маланчева Т.Н. - ТР Яңа Чишмә МР Яңа Чишмә авыл жирлегә БК
житәкчесе

Никитин А.М. - ДБУ "Яңа Чишмә район ветеринария берләшмәсе
башлыгы"

Митрясов А.М. - Россия Эчке эшләр министрлыгының Яңа Чишмә
районы бүлекчәсе башлыгы

Мусин А.В. - ААЖ "ТАТМЕДИА" филиал директоры "Яңа Чишмә
хәбәрләре" газетасы редакциясенең баш редакторы

Роменская Н.А. - "Яңа Чишмә РҮХ" ГАУЗ ның баш табибы
вазыйфаларын башкаручы

Хайруллина Ф.С. - Чистай, Спас, Алексеевск, Яңа Чишмә районнарында
Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор ТОО
башлыгы

Эпидемиягә каршы санитар комиссия утырыш барышы

Кереш сүз.

1. "Яңа Чишмә муниципаль районында котыру авыруына каршы көрәшкә
көчәйтү туры" – ДБУ "Яңа Чишмә РГВО" начальнигы Никитин Андрей
Михайлович чыгышы.

Котырынуны булдырмый калу - терлекләрнең тешләвен кисәтү. Ләкин
тешләү генә куркыныч түгел.

Котырган хайваннар һәм котырган хайванның төкерекләре дә шулай ук
тырналган эзләр дә куркыныч. Кешедә котырыну кисәтүен коллыкка каршы
вакциналар, антирабик иммуноглобулин ярдәмендә тормышка ашыралар.
Безнең илдә кулланыла торган антирабик вакцина тупланган, чистартылган

мәдәният (КОКАВ) ВОЗ таләпләренә туры килә торган югары нәтижәле препарат булып тора. Хайванның (өйдәге яки кыргый) һөжүменә дучар булган һәр кеше, хәтта зыян шактый зур булмаса да (сукыр, ссадин, тырналган) дөвалау учреждениеләренәң кабул итү бүлегенә медицина ярдәме сорап мөрәжәгать итәргә тиеш. Ясалган жәрәхәтләргә карап, табиб иммуноглобулин яки вакцинаны берничә инъекциядән торган махсус курс буенча билгелиячәк. Вакцинаны куллану табиб контролендә уздырыла һәм кирәкле чикләүләр белән бәйлә, әмма дөвалауны туктатырга ярамый.

Кайбер очракларда дөвалау стационар шартларында үткәрелә. Кешеләрне яки хайваннарны үтергән этләр, мәчеләр һәм башка хайваннар (котыру авырулылардан тыш) күзәтүчесез этләр һәм мәчеләр аулау буенча хужага яисә махсус бригада тарафыннан, белгечләрне 10 көн эчендә күзәтү һәм карантинналау өчен, якындагы ветеринария дөвалау учреждениесенә озатылырга тиеш.

Вакытында вакцинация курсын үткәргәндә (профилактик максатларда) яки йоктыру вакытыннан соң, булдырмый кала.

Инфекция чыганагы, нигездә, этләр (99% ка кадәр), мәчеләр, төлкеләр, очучан тычканнар һәм вак кимерүчеләр. Теләсә нинди имезүче һәм кош-корт котыру авыруы белән чирли ала, ләкин күпчелек очракта кеше өчен куркыныч тудырмый (мәсәлән, кош). Авыруларның үсүе табигый шартларга бәйлә чорлылык, кимерүчеләрнең азык базасы булу тирбәнешләре, тыгыз хайваннарның саны белән характерлана.

2018 елдан 2022 елга кадәр Татарстан Республикасында 2018 елда - 24 очрак, 2019 елда - 24 очрак, 2020 елда - 37 очрак, 2021 елда - 25 очрак, 2022 елда - хайваннар арасында котыру авыруы 7 очрак теркәлгән. 2018 елдан 2022 елга кадәр кыргый жимеш ашаучыларның котыру белән авыруы 44,4% тәшкит итә. 2023-2024 елларда Татарстан Республикасы территориясендә хайваннар арасында котыру теркәлмәгән. 2025 елда Татарстан Республикасында котыру авыруы буенча 4 пункт теркәлгән:

Өлмәт районында "Кичүчәт" ЖЧЖдә үлгән 2 баш мөгезле эре терлектә котыру авыруы ачыкланган.

Югары тау районында Олуяз авылында А.М. Абдрахмановның шәхси ярдәмче хужалыгында хужасын тешләгән этнең котыруы ачыкланган;

Елабуга районында Колосовка авылында кешене тешләгән күзсез мәче котыруы ачыкланган;

Кама Тамагы районында Теньки авылында барсукның котыруы ачыклана, ул кешене фотога төшергәндә аягынан тешли.

Безнең районда 2024 елда - хайваннар тешләвеннән зыян күргән 45 очрак (балалар - 20).

2024 елда хайваннар котыру очраклары теркәлгән - 0. 2024 елда тотылган этләр саны республика субвенцияләре исәбенә - 37 136,6371 мең сум.

"Новошешминское РДВО" дәүләт бюджет учреждениесе хезмәткәрләре тарафыннан котыру авыруларын профилактикалау һәм киметү өчен түбәндәге чаралар үткәрелә:

- йорт һәм авыл хужалыгы хайваннарын бушлай профилактик һәм мәжбүри прививкалау;
- халык арасында котыру авыруын профилактикалау һәм аңа каршы көрәш чаралары турында аңлату эше;

- аучылар белән берлектә кыргый ит ашаучы хайваннарны перораль иммунизацияләү, аларның яшәү урыннарында антирабик вакцина белән тутырылган приманкаларны урнаштыру юлы белән башкарыла.

Инфекцияне ачыклау факты буенча эпизоотик учак, куркыныч зона һәм күзәтү зонасы билгеләнәчәк. Безнең районда 2024 елда хайван тешләвеннән зыян күргән 45 очрак (балалар 20).

Хайваннарда котыру авырулары 2024 ел өчен 0 теркәлгән. 2024 елда котыру авыруы белән тотылган этләр саны 37 республика субвенцияләре хисабына 136,6371 мең сумга.

Югарыда әйтелгәннәр нигезендә, авыруның үлем белән тәмамлануын исәпкә алып, санитар-эпидемиягә каршы комиссия

КАРАР ЧЫГАРА:

1. Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының авыл жирлекләре башлыкларына:

- халык өчен белешмәләрне мәгълүмат стендларына урнаштырырга;
- шәхси ярдәмче хужалыкларда этләр һәм мәчеләр баш санын исәпкә алуны ветеринария хезмәтенең йортлардагы исәпкә алу мәгълүматлары һәм хужалык китабы буенча тәмин итәргә;
- гражданнарның шәхси ярдәмче хужалыкларында кыргый хайваннар белән элемтәне булдырмау нисбәтендә этләрне бәйдә тотуны тәмин итәргә;
- терлек каберлекләренең торышын контрольдә тотарга.

Башкару вакыты: даими

2. Яңа Чишмә муниципаль районында ДБУ "Яңа Чишмә РГВО" начальнигы:

- хезмәт, каравыл, ау этләре, шулай ук шәхси сектор этләре һәм мәчеләренә котыру авыруына каршы вакцинация үткәргү;
- кыргый ит ашаучы хайваннарны вакцинацияләүне аларның яшәү урыннарында вакцина белән тутырылган тозакларны кую юлы белән кисәтүне үткәрергә;
- жәмәгать һәм шәхси сектордагы авыл хужалыгы хайваннары арасында котыру авыруына каршы прививкалар үткәрергә;
- сәламәтлек саклау органнарына, ТР Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы бүлекчәсенә кешеләрне, авыл хужалыгы һәм йорт хайваннарын-кыргый ерткыч хайваннарны, шулай ук котыру авыруына шикләнелгән караучысыз этләрне һәм мәчеләрне тешләгән һәр очрак турында хәбәр итәргә.

Башкару вакыты: даими

3. Татарстан Республикасы Биологик ресурслар буенча дәүләт комитетының Яңа Чишмә муниципаль районы буенча район бүлеге башлыгына:

- төлкеләр санын популяция тыгызлыгының регламентланган күрсәткечләрен 1000 га кадәр көйләргә.

Башкару вакыты: даими

4. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә районы башкарма комитетына һәм авыл жирлекләре башлыкларына:

- күчмә этләрне һәм мәчеләрне тоту буенча даими бригада оештырырга.

Башкару вакыты: даими

5. «Татмедиа» ААЖ филиалы директоры - «Яңа Чишмә хәбәрләре» газетасы мөхәррире:

- Яңа Чишмә районы территориясендә котыру чире ачыкланган очракта массакуләм мәгълүмат чараларында яктыртуны тәмин итәргә.

Ачыклануга карап

6. ДАССО «Яңа Чишмә РҮХ» ДАССО

- эпизоотиягә каршы һәм эпидемиягә каршы ашыгыч чаралар күрү максатыннан кешеләр һәм хайваннар арасында котыру авырулары очраклары турында дәүләт ветеринария хезмәте арасында мәгълүмат алмашуны тәмин итү;

- котыру вирусы йоктыру куркынычы булган кешеләргә медицина ярдәме күрсәтү.

Ачыклануга карап

7. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Яңа Чишмә муниципаль районында ДБУ «Яңа Чишмә РГВО» начальнигы Никитин А. М. һәм Чистай, Спас районнарында ТР буенча Роспотребнадзор идарәсе башлыгы Хәйруллин Ф. С. йөкләргә.

СПЭЖ сәркатибе

Г. А. Носова

Башкарылган чаралар турындагы мәгълүматны эл адресына бирепрә: otdel-kulturirdk@yandex.ru